

DOI 10.36074/logos-04.04.2025.080

ТЕМА «ПРОСТОГО ЖИТТЯ» В ЖАНРОВОМУ ЖИВОПИСІ СУЧАСНОГО КИТАЮ: СЕРІЯ «ЧАЙХАНА ЦЗЯОТУН» ЧЕНЬ АНЦЗЯНЯ

Фен Мінкай¹

аспірантка факультету Образотворчого мистецтва

Харківська державна академія дизайну і мистецтв, УКРАЇНА

ORCID ID: 0009-0004-8083-9072

Жанровий живопис сучасного Китаю охоплює велику кількість тем та сюжетів, серед яких особливо цікавою постає тема «простого життя» пересічної людини. Тема «простого життя» в станковому живописі відображає образи повсякденних сцен і простих життєвих ситуацій, в яких часто перебувають китайці, особливо в невеличких селищах. Прості радощі, спілкування між знайомими, люди, які звикли до повсякденних ритуалів повсякденності – це сюжети, завдяки яким розкривається ця тема.

Одним з художників-жанровістів, для яких ця тема стала провідною є Чень Анцзянь, представник групи сучасних сичуаньських художників. Його картини завжди розгортаються в чайхані Цзяотун, показуючи приземлене людське життя, розносників, жінок, побитих життям, модних і цікавих молодих жителів Хуанцзюпіна. Чайхану Цзяотун можна назвати однією з «скарбів» цього містечка, в якому часто розгортаються сцені картин Чень Анцзяня. Зазначена чайхана є простим приміщенням з доволі низькими цінами та повсякденним меню, що дозволяє часто ходити до неї пересічних китайців. Наприкінці ХХ ст. Чень Анцзянь почав використовувати цю стару чайхану в якості об'єкта зображення та розкриття теми «простого життя» її відвідувачів. Серія олійних картин про чайхану, враховуючи і нові його образотворчі твори «Чайхана. Завтра, добрий день», «Чайхана. Сцена» і «Чайхана. Друга дитина» та інші, присвячена сценкам та персонажам, за якими художник спостерігав протягом 20 років. Картини сичуаньської живописної школи відчули вплив реалізму як провідного художнього стилю. Втім, жанрові картини Чень Анцзяня початку ХХІ ст. відрізняються від ранніх картин вільнішими мазками, персонажі зображуються більш розкутими. На олійній картині з серії

SECTION 30.
CULTURE ET ART

«Чайхана» – «Чайхана. Липневі дні» олія на полотні, 2007 р.) зображена компанія молодих китайців, хлопців та дівчат, які прийшли до чайхани відпочити в жаркий липневий день. Хлопці в кольорових шортах, дівчата в літніх сарафанах ведуть себе вільно, п'ють не чай, а якийсь модний охолоджуючий напій з алюмінієвих банок. У ще в одній «літній» картині з серії «Чайхана» («Чайхана. Літній бриз», олія на полотні, 2008 р.) зображена теж весела компанія, але людей «середнього» віку. Жінки, які звертаються до чоловіка з дитиною на руках, жартують, розповідають якійсь історії. Атмосфера веселощів, насолодження життям панує на цьому полотні. Ще одна картина – «Чайхана. Нобель», олія на полотні, 2014 р.) – це розповідь-спостереження за чоловіками, які теж відпочивають в чайхані. Один з них, жартуючи, передає чайник найстарішому, намагаючись «підкрипити» водою з нього ту історію, над якою сміється ця чоловіча компанія. Прості обличчя цих чоловіків, невимушені пози, активна міміка, яку зображує художник, привертають увагу як публіки, так і професіоналів. Невипадковим є те, що картина була відібрана на IV виставку китайського олійного живопису в Пекіні в 2014 р. А на картині «Чайхана. Веселощі та мир», олія на полотні, 2019 р.), ми бачимо відвідувачів, згуртованих та веселих, які демонструють великий червоний термос, намальований ними, умовному глядачеві. Цю картину було обрано для участі в XIII національній художній виставці в Пекіні цього ж року.

У процесі швидких соціальних змін та урбанізації в сучасному Китаї тема «простого життя» на основі спостереження Чень Анцзяня за повсякденним життям відвідувачів чайхани Цзяотун стає тією, що захищає існуючий спосіб життя пересічних китайців та протистоїть вторгненню в нього «суспільства споживання». Для викладачів і студентів місцевої Академії образотворчого мистецтва та людей, які живуть у Хуанцзюпіні, світ жанрового живопису серії «Чайхани Цзяотун» Чень Анцзяня є не тільки живописною репрезентацією повсякденності, але й об'єктом вшанування культурної пам'яті регіону.